

Partabrævamarknaður á veg

Týsdagin skipaði TK-Stovan fyrri áhugaverdum fundi um eginfigging og fremmandafigging í føroyskum vinnulívi. Nógvir áhoyrarar vóru á fundinum, og teir fingi millum annað at vita at Landsbanki Føroya er komin væl áleiðis við at fyrireika ein føroyskan partabrævamarknað

SVEINUR TRÓNDARSON

Hotel Føroyar var týsdagin karmur um ein sera áhuga-verdan fund, sum TK-Stovan skipaði fyrri.

Evníð var eginfigging og fremmandafigging í føroyskum vinnulívi, og eftir uppmøttu fjøldini at døma, so er sera stórir áhugi fyrri hesum.

Nógv er sagt og tosað um eginpeningsviðurskipti í føroyska vinnulívinum, men ikki er so nógv ítakiligt gjørt, sum skal syrgja fyrri at føroysk virkir fáa ein stóri eginpening.

Fyrri nokrum árum síðani settu myndugleikarnir krøv til teirra, sum ætlaðu sær undir skipabygging, at eginpeningurin skuldi vera eitt ávíst prosentall av byggi-virðinum, men havandi søg-uma í huga, so er hetta nokk ikki tann mest væleydnaða føroyska verkætlanin.

Eginpeningsnevndin, sum á sumri 1997 lat úr hondum álitið »Partabræv-amarknaður og eginpeningsviðurskipti« gav ábending um at eginpeningurin í føroyskum fyrirkomum er væl lægri enn í grannalond-um okkara.

Eigaraviðurskiptini í føroyska vinnulívinum eru »smøl«, og tað ger tað ofta trupult at útvega nýggjan eginpening. Mest vanligi mynstrið er, at eginpeningur er nakað, sum bara kemur um avlopið í rakstrinum og ikki við at tilföra nýggjan kapital.

TK-Stovan hevði tí boðið landsbankanum og figging-arstovnum at siga sína hugs-an um viðurskiptini, og um

hvussu figgingarmøguleik-arnir eru í dag.

Partabrævamarknaðurin er á veg

Tað nýggjasta sum kom fram á fundinum týsdagin er, at vit eftir øllum at døma fáa ein partabrævamarknað í Føroyum innan alt ov langa tíð.

Landsbankin hevur í eina tíð arbeitt við kanningum og fyrirreikingum av einum slíkum marknaði, og hetta arbeiðið er nú komið so væl áleiðis, at tað verður lagt fyrri røttu myndugleikarnar. Sigurd Poulsen, stjóri í Landsbankanum sigur við Sosialin, at hann, í verandi løtu ikki torir at siga, nær marknaðurin verður settur á stovn, men hann leggur afturat, at tað eftir summar-frítíðina nokk verður meira greitt nær tað verður.

Á fundinum týsdagin segði hann tó, at tað tekur rættliga drúga tíð, at seta á stovn ein partabrævamarknað.

– Vit skulu rokna við ein-um hálvum ári eftir at end-alig avgerð er tikin, segði hann.

Hóast tað einki er at ivast í, at ein partabrævamarknaður fer at bota um móguleikarnar hjá fyrirkomum fyrri at útvega eginpening, so verður tað ikki hetta, sum í byrjanini verður »bjarging-in«.

Krøvini, sum verða sett til fyrirkomum, sum ætlað sær á partabrævamarknaðin verða ógvuliga hørd, og tí skulu smærri feløgini heldur hyggja um seg eftir øðrum áhugadum íleggjarum.

Roknast kann við, at tað

verða tey stóru, sunnu og sterku feløgini, sum fyrst fara á marknaðin, og tað er ikki víst, at tað verður við tí fyrri eyga, at økja um parta-peningin.

Verður Ísland sum fyrir-mynd, so fer byrjanin at verða tung. Fyrstu nógvu árin var lítill og eingin aktivitetur á partabrævamarknaðinum í Íslandi, men nú er rættilig gongd komin á.

Framtaks- og íløgufeløg

Sum nevnt, so verður partabrævamarknaðurin neyv-an bjargingin hjá smærri fel-øgnum, men hann kann verða við til at loysa upp fyrri einum vantandi áhuga at gera íløgur í vinnulívi.

Eigaramynstrið í Føroy-um er soleiðis háttátt, at tað í nógvum forom er talan um fáar eigarar, og afturlatin virkisviðurskipti.

Skulu hesi virkir hava pening úttanfrá, eitt nú í samband við lánifigging, so krevst, at virkini verða »lat-in upp«, og tað er ein av-gjörður fyrimunur hjá teim-um sum ætla sær at gera íløgur.

Men vitan er eisini neyð-ug fyrri at gera íløgur, og hesa vitan eru tað verri enn so øll, sum hava

Fyrri at hjálpa upp á henda trupulleika er ein móguleiki at seta á stovn framtaks-ella íløgufeløg.

Í øðrum londum seta »vanlig« fólk pening í slík feløg, sum hava eina pro-fessionella leiðslu, sum er von við at gera íløgur í vinn-ulívi.

Her kunnu tey smærri virkini fáa eginpening, í-

Sigurd Poulsen, landsbankastjóri kundi greiða áhugaðu lurtarinum, at landsbankin arbeiðir við at seta á stovn ein partabrævamarknað í Føroyum (Mynd: Jens Kr. Vang)

móti at íleggjarin sleppur við í fyrirkomum, so at siga.

Enn eru eingi íløgufeløg við privatum partapeningi í Føroyum, sum hava hetta sum beinleiðis endamáli, at fáa fatur á peningi at seta í vinnulívið, men tað er lítill ivi um, at hugtakið fer at koma higar til lands eisini.

Figgingarmøguleikarnir eru til staðar

Figgarstovnarir sluppu eisini til orðanna. Vestnord-engrunnurnir og Føroya Sparikassi fingi høvið til at siga luttakarum frá figg-armøguleikum her heima, og eisini hvussu um-sóknir um figging verða viðgjörðar.

Vestnordengrunnurnir er ein grunnur hjá Útnordur-samstarvinum, og hann veitir figging til føroyskar, íslenskar og grønlandskar verkætlanir.

Í ársfrágreiðingini fyrri

1997 var sagt, at tað vóru fáar umsóknir úr Føroyum, men tað er eftir øllum at døma heldur frægari nú.

Tað var Jens M. Dalsgarð deildarleiðari, sum segði fundarfólkunum frá, teimum móguleikum, sum liggja í samstarvi við Vestnorden-grunnin.

Bogi Bendtsen og Gunnar Streymoy greiddu vegna Sparikassan fundarluttakar-unum frá teimum figging-armøguleikum, sum Spari-kassin kann bjóða, og frá teimum krøvum, sum sett vera til tær verkætlanir, sum skulu hava figging úr Spari-kassanum.

Føroya Sparikassi er ræt-tiliga nýggjur stovnur í vinnulívshopi, og tí lurtadu áhoyrararnir við áhuga eftir tí teirra umboð lögdu fram.

Skilagott tiltak - og neyðugt

Samanumtikið kann sigast,

Ókeypiss ráðgeving áðrenn tú tekur stigið

Íverksetaradagur 27. mai 1999

Hevur tú ætlanir um at stovna egið virki, - ella ert tú bert forvitin? Tú ert vælkominn og tað er ókeypis

Staður: Hotel Vágar.

Byrjað verður kl. 18.00

og gevast vit uml. kl. 20.30

Hesi evni verða á fundinum:

- Aðrir íverksetarar sum nú hava egið virki, greiða frá
- Um skipanina: Ókeypiss ráðgeving
- Figging
- Búskaparstovan í Klaksvík greiðir frá íverksetaraskeiðum, sum byrjaðu í mai.
- Framsýning við lutum hjá íverksetarum
- Tú fært høvi at tosað við onnur, sum hava líknandi ætlanir sum tú

Nærri fæst at vita um tiltakið á TK-Stovuni tlf. 31 73 66

TK-STOVAN
Tlf. 31 73 66

Nógv fólk var við til fundin, sum TK-Stovan skipaði fyrri á Hotel Føroyum um eginfigging og fremmandafigging (Mynd: Jens Kr. Vang)